



## Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 20. novembra 2014\*

„Predhodno odločanje — Carinska unija in skupna carinska tarifa — Oprostitev uvoznih dajatev — Živali, posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo — Javni zavod ali zasebno podjetje — Uvoznik, čigar kupci so ti zavodi — Embalaža — Kletke za prevoz živali“

V zadevi C-40/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (Francija) z odločbo z dne 21. januarja 2014, ki je prispela na Sodišče 27. januarja 2014, v postopku

**Direction générale des douanes et droits indirects,**

**Chef de l'Agence de poursuites de la Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières,**

**Direction régionale des douanes et droits indirects de Lyon**

proti

**Utopia SARL,**

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi A. Ó Caoimh, predsednik senata, C. Toader, sodnica, in C. G. Fernlund (poročevalec), sodnik generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Utopia SARL M. Le Berre, odvetnik,
- za francosko vlado D. Colas in C. Candat, agenta,
- za Evropsko komisijo A. Caeiros in F. Dintilhac, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

\* Jezik postopka: francoščina.

izreka naslednjo

### Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 60 Uredbe Sveta (EGS) št. 918/83 z dne 28. marca 1983 o sistemu oprostitev carin v Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 1, str. 419), kakor je bila spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33) (v nadaljevanju: Uredba št. 918/83), in splošnega pravila 5(b) kombinirane nomenklature iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 2, str. 382), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1789/2003 z dne 11. septembra 2003 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 14, str. 3), (v nadaljevanju: KN).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Direction générale des douanes et droits indirects (generalni direktorat za carine in posredne dajatve), chef de l'Agence de poursuites de la Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières (vodja službe za preiskave nacionalne direkcije za obveščanje in carinske preiskave) in direction régionale des douanes et droits indirects de Lyon (regionalni direktorat za carinske in posredne dajatve v Lyonu) na eni strani ter družbo Utopia SARL (v nadaljevanju: Utopia) na drugi zaradi odločbe o izterjavi, ki jo je izpodbijala ta družba.

### Pravni okvir

- 3 Z Uredbo Sveta (ES) št. 1186/2009 z dne 16. novembra 2009 o sistemu oprostitev carin v Skupnosti (UL L 324, str. 23) je bila razveljavljena in nadomeščena Uredba št. 918/83 z učinkom od 1. januarja 2010. Vendar se glede na čas dejanskega stanja spora iz postopka v glavni stvari za ta spor uporablja zadnjenavedena uredba.
- 4 Člen 60 Uredbe št. 918/83, edini člen v Naslovu XIII te uredbe, naslovljenem „Laboratorijske živali in biološke ali kemične snovi za raziskave“, določa:

„1. Oprostitev uvoznih dajatev se odobri za:

(a) živali, posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo;

[...]

2. Oprostitev iz odstavka 1 je omejena na živali [...], ki so namenjene za:

— javne zavode, ki se ukvarjajo predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami ter tiste oddelke javnih zavodov, ki se ukvarjajo predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami,

— ali zasebna podjetja, ki se ukvarjajo predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami in imajo dovoljenje pristojnih organov držav članic, da prejemajo takšne izdelke dajatve prosto.

[...]“

5 Člen 128 te uredbe določa:

„Če se oprostitev uvoznih dajatev pogojno odobri za blago, ki ga prejemnik namenja posebni uporabi, lahko takšno oprostitev odobrijo le pristojni organi države članice, na katerem ozemlju naj bi bilo takšno blago namenjeno takšni uporabi.“

6 Člen 129 navedene uredbe določa:

„Pristojni organi države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo, da blaga, sproščenega v prosti promet, v primeru, ko se oprostitev uvoznih dajatev odobri pod pogojem, da prejemnik blago nameni posebni uporabi, ni mogoče uporabiti za druge namene, ne da bi bile prej plačane ustrezne uvozne dajatve, razen če je takšna alternativna uporaba skladna s pogoji iz te uredbe.“

7 Člen 131 iste uredbe določa:

„Če ta uredba določa, da je oprostitev pogojena z izpolnjevanjem nekaterih pogojev, zadevna oseba pristojnim organom predloži dokaze, da so takšni pogoji izpolnjeni.“

8 KN temelji na harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga (v nadaljevanju: HS), ki ga je pripravil Svet za carinsko sodelovanje – ki je postal Svetovna carinska organizacija – in ki ga je vzpostavila mednarodna konvencija, sklenjena 14. junija 1983 v Bruslju in v imenu Evropske gospodarske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta 87/369/EGS z dne 7. aprila 1987 (UL 198, str. 1).

9 Prvi del KN vsebuje sklop uvodnih določb. V tem delu Oddelek I o splošnih pravilih zajema poglavje A z naslovom „Splošna pravila za razlago kombinirane nomenklature“. Med temi pravili je splošno pravilo 5, ki določa:

„Poleg gornjih določb veljajo za naštete proizvode tudi naslednja pravila.

[...]

(b) v skladu z določbami iz 5[(a)] se embalažni materiali in embalaža [...], ki se predložijo tako, da so v njih embalirani proizvodi, uvrščajo skupaj s temi proizvodi, če se običajno uporabljajo za embaliranje teh proizvodov. Ta določba pa ne velja za embalažne materiale in embalažo, če je očitno, da so primerni za večkratno uporabo.“

10 V opombi v zvezi z izrazoma „embalažni materiali“ in „embalaža“ iz splošnega pravila 5(b) KN je določeno:

„Izraza ‚embalažni materiali‘ in ‚embalaža‘ pomenita kakršno koli zunanjo ali notranjo embalažo v obliki škatel, držal, ovojev ali opor, ki niso transportni pripomočki (npr. transportni kontejnerji), ponjave, orodja ali pomožna transportna oprema. Izraz ‚embalaža‘ ne zajema embalaže, na katere se nanaša temeljno pravilo 5(a).“

11 Besedilo splošnega pravila 5(b) iz KN je z izjemo te opombe povsem enako besedilu splošnega pravila 5(b) HS.

12 V pojasnjevalni opombi v zvezi s splošnim pravilom 5(b) KN iz obvestila Evropske komisije z naslovom „Pojasnjevalne opombe kombinirane nomenklature Evropskih skupnosti“ (UL 2002, C 256, str. 1) je navedeno:

„Embalaža, ki se običajno uporablja za pakiranje pijač, marmelad, gorčic, začimb itd., se uvršča z blagom, ki je pakirano v njej, čeprav je nedvoumno razvidno, da se lahko uporabi večkrat.“

- 13 V pojasnjevalni opombi v zvezi z navedenim splošnim pravilom, kakršno je v HS, je določeno, da ta „ureja uvrščanje materiala in embalaže za pakiranje, ki se običajno uporabljata za pakiranje določenih izdelkov, katerim sta namenjena, [to določilo pa] ni obvezujoče, v kolikor so taki materiali in embalaže nedvomno prilagojeni za večkratno uporabo, kot so npr. kovinski sodi in železni ali jekleni kontejnerji za komprimirane in tekoče pline“.

### **Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje**

- 14 Družba Utopia, ki svojo dejavnost opravlja pod trgovskim imenom Marshall Bioresources, v Francijo iz Združenih držav uvaža živali, namenjene za laboratorijske raziskave.
- 15 Francoska carinska uprava je leta 2006 opravila naknadni nadzor nad uvozi živih psov in belih dihurjev, ki jih je družba Utopia opravila med marcem in decembrom 2004. Nadzor je pokazal, da je ta družba uvoze opravila brez carin na podlagi člena 60 Uredbe št. 918/83.
- 16 Uprava je menila, da se družba Utopia, ki se ne ukvarja z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami in ki nima zahtevanega dovoljenja, ne more sklicevati na upravičenost do oprostitve carin, ki je določena v členu 60. Zato je navedena uprava na podlagi zapisnika z dne 7. marca 2007 ugotovila različne carinske prekrške, zaradi katerih se je lahko izognila nekaterim zneskom dajatev, in 27. marca 2007 izdala odločbo o izterjavi teh zneskov.
- 17 Ker je carinska uprava zavrnila ugovor družbe Utopia, je ta družba 26. julija 2007 vložila tožbo za razglasitev ničnosti tega zapisnika in odpravo te odločbe o izterjavi. Tribunal d'instance de Lyon (okrajno sodišče v Lyonu) je s sodbo z dne 10. januarja 2011 temu predlogu ugodilo in navedeno odločbo odpravilo.
- 18 Carinska uprava je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Cour d'appel de Lyon (pritožbeno sodišče v Lyonu), ki je s sodbo z dne 20. oktobra 2011 sprejelo argumentacijo družbe Utopia, ki je temeljila na uporabi člena 60 Uredbe št. 918/73, pri čemer je razsodilo, da je oprostitve dajatev pri uvozu živih živali dovoljena, če so živali namenjene za laboratorijsko uporabo. Vendar je Cour d'appel de Lyon v tej sodbi potrdilo izpodbijan carinski dolg glede kletk, namenjenih za prevoz navedenih živih živali, ker je menilo, da niso embalaža, ki vsebuje blago, v smislu navedenega pravila 5(b) KN. Cour d'appel de Lyon je v zvezi s tem zavrnilo argumentacijo družbe Utopia, češ da je kletke iz postopka v glavni stvari dal v najem ameriški dobavitelj, ki mu bodo po prevozu živali poslani nazaj, in da bi bilo le večkratno uporabo teh kletk na ozemlju Evropske unije mogoče šteti za večkratno uporabo v smislu splošnega pravila 5(b) KN.
- 19 Tožeče stranke iz postopka v glavni stvari so zoper navedeno sodbo Cour d'appel de Lyon vložile kasacijsko pritožbo, ki se nanaša na vprašanje uporabe člena 60 Uredbe št. 918/83 v obravnavanem primeru. Družba Utopia je pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče) vložila nasprotno pritožbo, ki se nanaša na vprašanje uporabe splošnega pravila 5(b) KN za kletke, namenjene za prevoz zadevnih živali.
- 20 V teh okoliščinah je Cour de cassation prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je uvoznik živali, posebej pripravljenih za laboratorijsko uporabo, lahko upravičen do oprostitve uvoznih dajatev za to vrsto blaga na podlagi člena 60 [Uredbe št. 918/83], če ni tudi sam javni zavod ali zasebno podjetje z dovoljenjem, ki se ukvarja predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami, so pa njegovi kupci zavodi oziroma podjetja, ki izpolnjujejo te pogoje?
  2. Ali je treba splošno pravilo 5(b) [...] razlagati tako, da kletke za prevoz živih živali, namenjenih za laboratorijske raziskave, spadajo v kategorijo embalaže v smislu tega pravila?

Če je odgovor pritrđen, ali je treba izraz ‚primerni za večkratno uporabo‘, ki se uporablja za to embalažo, presojati na splošno ali samo z vidika ponovne uporabe na ozemlju Unije?“

### Prvo vprašanje

- 21 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem sprašuje, ali je uvoznik živali, posebej pripravljenih za laboratorijsko uporabo, lahko upravičen do oprostitve uvoznih dajatev za to vrsto blaga na podlagi člena 60 Uredbe št. 918/83, če ni tudi sam javni zavod ali zasebno podjetje z dovoljenjem, ki se ukvarja predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami, so pa njegovi kupci zavodi oziroma podjetja, ki izpolnjujejo te pogoje.
- 22 Opozoriti je treba, da se na podlagi tega člena 60 oprostitev uvoznih dajatev med drugim odobri za „živali, posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo“, pod pogojem, da se njihov prejemnik ukvarja predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami in da je ta prejemnik javni zavod, oddelek tega zavoda ali zasebno podjetje. Vendar če je navedeni prejemnik zasebno podjetje, mora za dajatev prost prejem teh živali imeti dovoljenje pristojnega organa zadevne države članice.
- 23 Tako iz navedenega člena 60 izhaja, da se za njegovo uporabo zahteva izpolnitev dveh različnih pogojev. V skladu s prvim morajo biti živali posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo. V skladu z drugim pogojem mora prejemnik teh živali izpolnjevati posebna merila, ki se nanašajo na vrsto zadevnega zavoda ali podjetja, dejavnost, ki se opravlja, in na dovoljenje, če je to potrebno.
- 24 Ni sporno, da uvozi iz postopka v glavni stvari izpolnjujejo ta dva pogoja, ki sta določena za zadevne živali in za njihove prejemnike.
- 25 Vendar se prvo vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, nanaša na to, ali mora uvoznik živali iz člena 60 Uredbe št. 918/83 za to, da bi bil upravičen do uvoza brez uvoznih dajatev za to vrsto blaga, izpolnjevati merila, na podlagi katerih ga je mogoče opredeliti kot prejemnika teh živali v smislu tega člena.
- 26 V zvezi s tem je treba navesti, da uvoznik živali v členu 60 ni zajet.
- 27 Vendar je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki se želijo doseči z ureditvijo, katere del je (glej zlasti sodbo *Brain Products*, C-219/11, EU:C:2012:742, točka 13 in navedena sodna praksa).
- 28 Glede sobesedila, v katero je umeščen člen 60 Uredbe št. 918/83, je treba poudariti, da ta uredba določa več oprostitev carin, pri čemer je upravičenost do njih izrecno vezana na to, ali uvoznik izpolnjuje nekatere pogoje. Uvoz brez uvoznih dajatev, določen v členu 2 navedene uredbe, tako postavlja pogoje glede uvoznika in narave uvoženega blaga, v skladu s katerimi mora blago uvoziti fizična oseba, ki prenese običajno prebivališče na carinsko območje Unije (sodba *Treimanis*, C-487/11, EU:C:2012:556, točki 15 in 16).
- 29 Upravičenost do drugih oprostitev carin, določenih v Uredbi št. 918/83, pa je, nasprotno, bolj kot od identitete uvoznika odvisna od prejemnikove uporabe uvoženega blaga. To velja še zlasti za oprostitev v zvezi z izobraževalnim, znanstvenim in kulturnim gradivom, namenjenim nekaterim raziskovalnim ali izobraževalnim ustanovam, ki je določena v členu 51 te uredbe.
- 30 Ugotoviti je treba, da oprostitev iz člena 60 Uredbe št. 918/83 spada v drugo kategorijo oprostitev, pri katerih je upravičenost do njih bolj kot od identitete uvoznika odvisna od uporabe uvoženega blaga s strani prejemnika.



- 31 Treba je tudi poudariti, kot je to storila Komisija, da je iz besedila členov 128 in 129 Uredbe št. 918/83 razvidno, da je zakonodajalec Unije predvidel možnost, da je uvoznik v položajih iz člena 60 te uredbe lahko različna oseba kot prejemnik uvoženega blaga.
- 32 V zvezi s tem je treba šteti, da je na podlagi izrazov iz členov 128 in 129 Uredbe št. 918/83 v povezavi s členom 131 te uredbe razvidno, prvič, da je uvoznik do oprostitev iz člena 60 navedene uredbe lahko upravičen le, če lahko pristojnim organom dokaže, da je uvoženo blago dejansko namenjeno zavodom iz navedenega člena in za uporabo, s katero je pogojena ta oprostitve, ter drugič, da lahko navedeno oprostitve odobrijo le pristojni organi države članice, na ozemlju katere mora biti to blago namenjeno taki uporabi. Iz določb navedenih členov pa nikakor ne izhaja, da bi moral biti uvoznik sam zmožen zagotoviti uporabo, s katero je pogojena odobritev zadevne oprostitev.
- 33 V zvezi s ciljem, ki mu sledi člen 60 Uredbe št. 918/83, je treba ugotoviti, da uresničitve tega cilja – in sicer olajšati raziskovalne dejavnosti tako, da se nekaterim zavodom v Uniji omogoči, da s čim nižjimi stroški uvozijo živali, posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo – ne bi ovirala možnost, da ti zavodi sami izberejo najprimernejšo in za njih najugodnejšo rešitev pri uvozu.
- 34 Zato se ob upoštevanju sobesedila, v katero je umeščen člen 60 Uredbe št. 918/83, in cilja, ki mu ta določba sledi, od uvoznika živali iz tega člena ne zahteva, da mora za to, da bi bil upravičen do oprostitev uvoznih dajatev, ki so določene za to vrsto blaga, izpolnjevati merila, na podlagi katerih ga je mogoče opredeliti kot prejemnika teh živali v smislu navedenega člena.
- 35 Na podlagi vseh navedenih preudarkov je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 60 Uredbe št. 918/83 razlagati tako, da če so živali, posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo, ki jih uvoznik uvozi na ozemlje Unije, namenjene za javni zavod ali zasebno podjetje z dovoljenjem, ki se ukvarja predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami, je ta uvoznik, tudi če sam ni zavod ali podjetje, lahko upravičen do oprostitev uvoznih dajatev, ki so v tem členu določene za to vrsto blaga.

## **Drugo vprašanje**

- 36 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba splošno pravilo 5(b) iz KN razlagati tako, da kletke za prevoz živih živali, namenjenih za laboratorijske raziskave, spadajo v kategorijo embalaž, ki jih je treba uvrstiti skupaj z blagom, ki ga vsebujejo.
- 37 Opozoriti je treba, da se v skladu s tem splošnim pravilom embalaže, ki vsebujejo blago, uvrščajo skupaj s tem blagom le, če se običajno uporabljajo za to vrsto blaga.
- 38 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba preveriti, ali se lahko šteje, da so kletke za prevoz živih živali, namenjenih za laboratorijske raziskave, vrsta embalaže, ki se običajno uporablja za to vrsto živali.
- 39 V zvezi s tem je treba opozoriti na primere iz pojasnjevalnih opomb v KN in HS, kar zadeva embalažo, za katero je treba šteti, da se običajno uporablja za vrsto blaga, ki ga vsebujejo. V skladu s temi pojasnjevalnimi opombami so ta embalaža kovinski sodi in železni ali jekleni zabojniki za stisnjene in utekočinjene pline ali pa embalaža, ki se običajno uporablja za trženje pijač, marmelad, gorčic, začimb in drugega.
- 40 Kot je v stališčih navedla francoska vlada, iz tega sledi, da je embalaža, ki se običajno uporablja skupaj z blagom, ki ga vsebuje, bodisi embalaža, ki je nujno potrebna za uporabo zadevnega blaga, bodisi embalaža, ki se običajno uporablja za trženje in uporabo blaga, ki ga vsebuje. Nemogoče bi bilo namreč uporabljati stisnjene ali utekočinjene pline brez jeklenih posod, ki jih držijo. Prav tako si je težko zamisliti trženje ali uporabo marmelade ali gorčice brez posod, ki so običajno predvidene za shranjevanje tovrstnih izdelkov.

- 41 Ob upoštevanju pojasnjevalnih opomb iz KN in HS je treba ugotoviti, da kletk za prevoz živih živali, namenjenih za laboratorijske raziskave, ni mogoče šteti za vrsto embalaže, ki se običajno uporablja za to vrsto živali v smislu splošnega pravila 5(b). Tudi če bi se priznalo, da se te kletke običajno uporabljajo za letalski prevoz teh živali, namreč niso niti nujno potrebne niti se običajno ne uporabljajo pri trženju in uporabi navedenih živali.
- 42 V zvezi s tem je treba poudariti, da je iz listin iz spisa, ki jih ima na voljo Sodišče, razvidno, da prejemniki kletk za prevoz in za živali iz postopka v glavni stvari teh ne uporabljajo skupaj. V obravnavanem primeru ni sporno, da se te kletke po dostavi živali vrnejo uvozniku.
- 43 Iz navedenih preudarkov izhaja, da je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba splošno pravilo 5(b) iz KN razlagati tako, da kletke za prevoz živih živali, namenjenih za laboratorijske raziskave, ne spadajo v kategorijo embalaže, ki jo je treba uvrstiti skupaj z blagom, ki ga vsebuje.

### **Stroški**

- 44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

1. Člen 60 Uredbe Sveta (EGS) št. 918/83 z dne 28. marca 1983 o sistemu oprostitev carin v Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija, je treba razlagati tako, da če so živali, posebej pripravljene za laboratorijsko uporabo, ki jih uvoznik uvozi na ozemlje Evropske unije, namenjene za javni zavod ali zasebno podjetje z dovoljenjem, ki se ukvarja predvsem z izobraževanjem ali znanstvenimi raziskavami, je ta uvoznik, tudi če sam ni ta zavod ali podjetje, lahko upravičen do oprostitve uvoznih dajatev, ki so v tem členu določene za to vrsto blaga.
2. Splošno pravilo 5(b) kombinirane nomenklature iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1789/2003 z dne 11. septembra 2003, je treba razlagati tako, da kletke za prevoz živih živali, namenjenih za laboratorijske raziskave, ne spadajo v kategorijo embalaže, ki jo je treba uvrstiti skupaj z blagom, ki ga vsebuje.

Podpisi